

1. Dec. 1835

SENDER

Martinus Rørbye

RECIPIENT

C.W. Eckersberg

FACTS

Document type:

Letter

General comment:

Brev nr. 57 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Sender's location:

Athen

Recipient's location:

København

Mentioned people:

Gottlieb Bindesbøll

Rasmus Borch

Christian Hansen

Christian Frederik Holm

Jørgen Hansen Koch

Jens Peter Møller

Ludwig Ross

Gustav Eduard Schaubert

Archive:

Det kgl. Bibliotek, Add. 302, 2° b nr. 103

Trykt udgave:

Det nittende Aarhundrede, oktober 1876.

TRANSCRIPTION

Athen den 1ste December 1835.

Førend jeg forlader dette Opholdssted, maae jeg dog med et Par Ord siige dig kjære Eckersberg hvorleedes jeg har det og hvad jeg bestiller. Du kan med Grund allerede længe have ventet dette; men du veed hvorledes Tiiden løber, naaer man er paa en Udenlandsreise; med Grue seer man det ene halve Aar efter det andet lagt tilbage, og kiger jeg saa i min lille Dagbog, da seer jeg ogsaa, at der alt er gaaet saare lang Tiid siden du sist hørte fra mig, og det burde ikke være saaledes; thi med hvem kan jeg egentlig bedre underholde mig om hvad jeg seer af Kunstsager, end just med dig; du kjender min Maade at se og dømme paa, og jeg veed at jeg finder din Interesse, naaer jeg meddeeler dig Et og Andet: skulle mine Anskuelser være falske, da vil din Overbærenhed maaske rette lidt derpaa, og tilgive mig, om ikke din Lærdom og tidligere Raad ganske have fæstet saa dybe Rødder, som jeg veed de fortjente. Jeg maae nu drage Nyttens af den Erfaring, og de Kundskaber i Kunsten du har meddeelt mig; thi isandhed, her skal man ikke søge Saadant, jeg er næsten den Eneste Maler her omgiven af en Hob af Arcitecter, der bygge og rive ned over all Maade, saa at den hele Samtale næsten ikke dreier sig om Andet end om deres Færd. Hvad Kunsten angaaer vil det ikke sige stort; thi hidindtil er der næsten ikke bygget et ordentligt Hus i Athen; Alt skal gjøres for godt Kjøb, og være færdigt saa hastig som muligt, saa at Ejeren kan drage saa megen Fordeel deraf som muligt. Den beste og netteste Bygning, der er bleven opført her, er den nye Mynt som Hansen¹ har bygget; men selv den ville vel neppe have været tilfredsstillende om den stod andetsteds; men har vist her sin store Fortjeneste, da Midlerne have været saa indskrænkede. Han er uden Spørgsmaal den beste Arcitect som her er, og han, tilligemed en Preuser Schaubert,² der her er ansat som Bygningsinspektør, leeder ogsaa paa en Maade det Hele. Her er rigtignok endnu en Græker [... og et] Par Andre der ogsaa føre Navn af Arcitecter; men deres Kunst har kun saare lidt at bet[yde. Størstedee]len af det ny Athen har derfor ikke den Interrese for mig som Udgravningerne paa Acro[polis] haver, hvo[r] det er en dansk Mand, der er den leedende; om han just er den dygtigste dertil, kan jeg ikke be[dømme, men sikker]t er det at Doctor Ross,³ har megen Iver derfor, og da han er kommen hertil paa en Tiid da [han ingen C]oncurentere havde, er han bleven andsat som Overconservator for Acropolis, Tesseus Templet, og hvad Andet af Oldsager her findes, og har nu saa meget at sige, at man uden hans Tilladelse ikke engang kan besøge og langt mindre tegne paa Acropolis, hvor man nu ivrig er beskjæftiget med at rydde Alt [det] afveien, der i den

seenere Tiid under Tyrkerne er bleven bygget, og som tildeels ganske skjulte Propylerne. Det store Batterie foran disse er alt nedbrudt, og i dette fandt man det lille Nice Tempel brugt som Steen; men dog endnu stykkevis i den Stand at man nu er i stand til at opreise det igjen; og er dette Arbeide færdigt, da vil man ifærd med Propylerne, ovenpaa hvilke der ogsaa har været Batterie. Daglig finder man ved Gravningen Ornamenten og andre Kunst-Sager, der tidligere have hørt til Templerne der oppe, og der maae af disse have været mange, efter den uhyre Mængde Brudstykker, der komme for endag. Forgangne Dag fandt man et Basrelief, der forestillede en quindelig bevinget Figur i en bøiet Stilling, og dette Stykke, der synes at have tjent som Metope paa et Tempel er det smukkeste og best conserverede man hidtil har støt paa; jeg har tegnet det og skal bringe det med hjem. Den Iver man viser for at udgrave synes mig næsten for stor; thi man er alt paa flere Steder kommen dybere, end jeg kan forestille mig at den antique Brolægning har været, og dette er for endeel Tilfælde foran Partenon, hvor Constructionen neden for de 4 Trin tydelig viiser at den har været bestemt til at være dækket. – Jeg har her gjort nogle malede Skidser og en Deel Tegninger, og jeg kan forsikre dig om at jeg ikke lader noget Øjeblik gaae ubenyttet bort; men Veiret lægger mig tit Hindringer iveien, og dette gjør mig ondt paa dette fortryllende Sted: Acropolis er for mig det yndigste Punkt jeg kjender, hvor man dreier sig har man de skønneste Motiver til Malerier i alle Gener, og jeg maae formodentlig ikke have været saa ganske uheldig med hvad jeg har gjort; thi man har fra flere Siider været ivrig ifærd med mig om at blive her, og af Bestillinger paa Malerier og Tegninger har jeg alt for mange. Ja, jeg kan vel forestille mig at du smiler over at jeg selv fortæller dette; men jeg maae siige dig Alt hvad der saaledes hændes mig altsaa ogsaa dette; men jeg kan ikke nægte, at denne Stilling næsten er forekommen mig comisk; fra den economiske Siide var det maaske værd at tage i Betragtning; men om just min Kunst i Tiiden ville vinde derved, er vel et stort Spørgsmaal, desuden er der alt formeget, der trækker mig hjem, saa jeg intet Øjeblik vaklede. Alle siige jeg staaer mig selv i Lyset; men i Længden vil jeg hellere leve med Lidet i Hjemmet end med Meget her, fiernet fra Alle Venner. – I disse Dage har jeg været beskæftiget med en lille Tegning der forestiller Udgravningen foran Propylæerne som man seer til højre;⁴ lige for har jeg den store Piedestal hvorpaa man ikke veed hvad der har staaet, den indtager rigtignok en stoer Plads paa Tegningen men gjør ingen ilde Virkning, da man liige bag ved den seer ned i Dalen og ud over Bjergene. Figurerne kan desværre kun blive smaae mod disse kjæmpe Størrelser af Arcitectur, naaer man vælger paa Acropolis. Dog min lille Plads her i

Brevet tillader mig ikke at nævne dig kjære Eckersberg hver enkelt Tegning eller Skidse jeg har gjort, jeg maae altsaa vente til jeg engang kommer hjem, da skal vist min første Gang være til dig, og jeg medbringer da ogsaa min lille Samling fra min græske Rejse for derom at høre din Dom. Hvad har du synes om at jeg er gaaet hertil? og hvad vil du siige til at jeg nu saagar er gaaet til Constantinopel? Dog du ville bestemt selv have gjort det samme, naaer en saa god Leilighed havde tilbuden sig, og du alt var i Athen. Her er nemlig i disse Dage kommen et fransk Dampskib, der alle 14 Dag gjør denne Tuur, anløber flere af Øerne, Smyrna osv: og alt efter Omstændighederne meget godt Kjøb; saa at Bindsbøl⁵ og jeg har gjort den Beregning at naaer vi opholder os 1 Maaned i Constantinopel, og der anvender Tiiden saa godt muligt, maatte vi kunne drage Nytte deraf; og Accademiet haaber vi ikke vil misbillige at vi benytte Leiligheden for ogsaa at faae et lille Begreb, han om den tyrkiske Byggemaade, og jeg, for om muligt at samle nogle nye Motiver til Malerier, som efter [det] at dømme, som jeg allerede har seet her i Grækenland vist maae være saare malerisk. Naaer vi da [vender] tilbage fra denne Rejse, ville vi gjøre en lille Tuur her i Landet og [vel ogsaa] besøge nogle af Øerne førend vi vende tilbage til Rom. [i Februar] eller Martz. •2•

Hvad mine economiske Omstændigheder angaaer, da kan du vel tænke at disse Reiser have bragt en betydelig Underbalangse i Kassen; men jeg nærer altid det Haab, at hvad jeg har seet og lært, vel vil være istand til at holde mig skadesløs derfor, naaer jeg igjen kommer i Rolighed, om ikke før, saa hjemme, da man da altid samler Et og Andet hvorefter man kan gjøre Brug. – Her i Grækenland er især dyrt, derimod skal det være meget billigt i Constantinopel, og Opholdet efter Alles Siigende, saa interessant og for Kunstnere lærerigt, at jeg længes uhyre efter at lære det at kjende; og er det da skeet, da kan jeg ogsaa vende tilbage, overbeviist om, at jeg har brugt min Tiid saa vel, som det var mig muligt, og det skulle da glæde mig meget kjære Eckersberg, vis du ogsaa var af samme Meening. Naaer du nu ret ville glæde mig, da skrev du mig til i Rom, jeg har ikke faaet noget Svar fra dig paa noget af mine Breve, og jeg kan ikke andet end haabe at du har faaet dem; naaer du blot spenderer en Aftenstund, da var det dog ikke mere, end hvad jeg saa ofte berøvede dig da jeg var hjemme, og jeg var dig dengang liigesaa taknemmelig for din Underholdning, som jeg nu skal være det ved dit Brev. Unskyld, vis det maaske skulle være skreven for smaat, jeg har benyttet Leiligheden, da Postpengene ere temelig dyre, og lagt det inden i et til Etatsraad Kock,⁶ som formodentlig har bragt dig dette – og nu kjære Eckersberg maae jeg førend jeg slutter beede dig ret meget at hilse Professor Møller⁷ og de andre Herre

Professorer og Medlemer af Accademiet naaer du træffer sammen med dem; iliigemaade maae du ikke forglemme Justitsraad Holm⁸ vil du siige ham, at jeg snart skal skrive; Forstander Borck⁹ haaber jeg endnu erindrer mig hils ham ret meget; og naaer du seer nogle af de gamle Kammerater fra Models skolen da vil du maaske ogsaa hilse dem fra
din altid hengivne
Martinus Rørbye

¹ Christian Hansen.

² Gustav Eduard Schaubert.

³ Ludwig Ross.

⁴ Der er formodentlig tale om tegning tilhørende Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr. KKSgb5808, som dog næppe kan kaldes lille. Tegningen dannede forlæg for maleriet Grækere arbejde i ruinerne ved Akropolis.

⁵ Gottlieb Bindesbøll.

⁶ Jørgen Hansen Koch.

⁷ Jens Peter Møller.

⁸ Christian Frederik Holm.

⁹ Rasmus Borch.

[illegible]

L. L.

For Professor [redacted] Berg
 Prince of Naumkeag.

[illegible]